
NOTISER

Valentich-gåtan

EN INCIDENT som brukar nämnas bland ufointresserade som märklig och oförklarad kallas "Valentichs försvinnande" (*the Valentich disappearance*). 20-årige Fred Valentich flög den 21 oktober 1978 ett ensitsigt Cessnaplan över Bass-sundet mellan Australien och Tasmanien, med kurs mot King Island. Under flygningen tog han kontakt med en flygledare i Melbourne och rapporterade att

en stor flygfarkost passerat ovanför honom flera gånger. Han uppgav bl.a. att farkosten hade "en avlång form", hade fyra starka ljuslyktor och att den inte var ett flygplan. Han ansåg att farkosten höll sig ovanför honom hela tiden och verkade leka med honom. Valentichs flygplan försvann under flygningen och han återfanns aldrig.

James McGaha och Joe Nickell har tittat på fallet och anser sig ha funnit en förklaring till vad som hände (*Skeptical Inquirer* Nov/Dec 2013, s. 46–49). De menar att två kända fakta om Valentich är särskilt relevanta. För det första var han oerfaren som pilot. Han hade bara 150

Fred Valentich

flygtimmar bakom sig, och försökte vid sitt försvinnande studera för att få trafikflygarcertifikat, efter att två gånger ha misslyckats med att antas till australiensiska flygvapnet. Det gick inte så bra med studierna, och han hade dittills misslyckats i alla fem ämnena – två gånger dessutom. Han hade också redan varit med om flera potentiellt farliga

NOTISER

flygincidenter. För det andra var han mycket intresserad av ufo. Han läste mycket om ämnet och hade själv enligt fadern observerat ett bortflyende ufo tidigare under året.

Valentich bör ha varit benägen att misstolka naturliga fenomen som uforelaterade. De fyra ljus han såg passar bra in på planeterna Venus, Mars och Merkurius samt stjärnan Antares. De var alla synliga vid den aktuella tidpunkten och bildade en avlång "diamant", vilket kan förklara Valentichs påstående om farkostens form. Han sade sig också ha sett ett grönt ljus, vilket skulle kunna vara Cessnaplanets eget navigationsljus på den högra vingpetsen, eventuellt speglat i vindrutan. Andra saker han påstått om farkostens utseende kan vara resultatet av upphetsad suggestion.

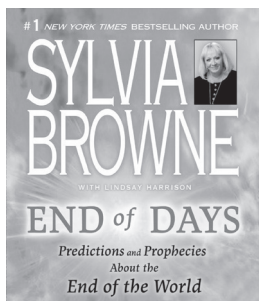
Men kraschen då? När solen just har gått ned men fortfarande sprider ljus närmast horisonten kan man drabbas av en illusion av att horisonten lutar. För att kompensera för detta lutar man planet – och påbörjar en spiralfärd nedåt. Det finns flera

exempel på krascher som gått till på det sättet. Istället för att titta noga på sina instrument var Valentich upptagen med att blicka uppåt mot de fyra ljusen medan flygplanet singlar mot vattnet och en säker död, tror McGaha och Nickell.

JJ

Dålig statistik för Browne

I EGENSKAP AV USA:s kanske mest kända andemedium (*psychic*) har Sylvia Browne fått finna sig i att hennes siarförmågor har blivit kritiskt granskade flera gånger – vilket vi också rapporterat om i *Folkvett*. Många av Brownes påståenden om försvunna

NOTISER

människor och liknande kan dock inte utvärderas ordentligt, ty vad som verkligen hänt är ännu inte känt. I en stor granskning (*Skeptical Inquirer* mars/april 2010) kategoriserades 90 av totalt 115 påståenden från Browne som omöjliga att utvärdera. Övriga 25 påståenden var "mestadels felaktiga". Inte ett enda var "mestadels korrekt". Sedan 2010 har dock nya fakta framkommit som gör att vissa påståenden kan byta kategori. Av elva påståenden som tidigare var omöjliga att utvärdera och som rör fall där nya fakta framkommit bör åtta flyttas till kategorin "mestadels felaktiga", medan tre påståenden får ligga kvar i kategorin outvärderingsbart, argumenterar Ryan Shaffer i *Skeptical Inquirer* (sept/okt 2013, s. 30–35). Fortfarande ingen vidare bra statistik för Browne, med andra ord.

JJ

Sylvia Browne död

SYLVIA BROWNE avled den 20 november 2013. Hon var USA:s kanske mest kända

andemedium och drog in stora summor varje år på böcker, massmedieframträdanden och tjänster relaterade till hennes påstådda förmågor att fjärrskåda och att se in i framtiden. Hon fick mycket kritik för sitt luredrejeri, och flera av hennes felaktiga förutsägelser fick uppmärksamhet under senare år. Hon sade i TV år 2001 att hon skulle anta James Randis utmaning och låta sig testas för att bevisa att hon hade de påstådda förmågorna, men hon ägnade sedan flera år åt att slingra sig ur testet, som aldrig kunde genomföras. I TV-programmet *Larry King Live* förutsådde hon 2003 att hon skulle dö vid 88 års ålder, men hon avled i själva verket 77 år gammal.

(Källa: engelskspråkiga Wikipedia.)

JJ

Senaste nytt om David Icke

BRITTEN DAVID ICKE meddelade i november 2013 att han och hans medarbetare skulle starta en tv-kanal med nyhe-

NOTISER

*Snart i din
tv-ruta?*

*Illustration:
Maria Björnbom
Öberg.*

ter dygnet runt. Kanalen ska heta TPV, *The People's Voice*, och reklam för kanalen berättar att man ska ta upp nyheter och vinklingar som ignoreras av vanliga massmedia: "Vi vill att reportrar på presskonferenser ska ställa de frågor som vanliga massmedia inte skulle drömma om att ställa – som de faktiskt skulle bli skräckslagna av att ställa."

Icke är känd för sina avancerade och bisarra konspirationsteorier med rasistiska inslag, till exempel att reptilmänniskor som kan ändra gestalt och se ut som människor

styr på jorden. Han har också bland annat framträtt med anspråket att vara gudasänd. Ickes teorier om nära döden-upplevelser inspirerade 27-årige Luke Monroe från Cornwall att försöka nå ett stadium av "astralprojektion" genom att hålla sig länge i kallt flodvatten för att uppnå hypotermi (nedkylning). Hans kropp hittades två dagar senare. Monroe var enligt sin mamma besatt av Ickes teorier.

(Källa: artiklar på mirror.co.uk.)

JJ